

Inuussutissanik immuup sukkuani akooqanngitsunik pisariaqartitsisunut qanoq akikinnerulersitsisinnaanersugut pillugu misissuinissamik aallartitseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Misissuinermini naatsorsorneqassaaq innersuussutit ataasiakkaat aningaasatigut inuiaqatigiinnut kinguneqassanersut.

pillugu

Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerreqarneranut

ISUMALIUTISSIISUTAA

Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliap suliarinninnermini inuttarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Henrik Fleischer, Siumut, Siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Múte B. Egede, Inuit Ataqatigiit, Siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu Jeremiassen, Atassut
Inatsisartunut ilaasortaq Hermann Berthelsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Steen Lyngø, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Tillie Martinussen, Suleqatigiissitsisut

1. Siunnersuut tunuliaqutaalu pillugit

Kalaallit Nunaanni innuttaasut ilaat amerlasuut¹ immuup sukkuani sapigaqartuupput, tassa immuup sukkuani (laktose) arrotitsisinnaanerat killeqarpoq.

Immuup sukkuani immunni immummillu tunisassiani allani siumugassaavoq.

Inunnut immuup sukkuani sapigalinnut immummik immummillu tunisassiani allani immuup sukkuani annertuumik akooqartunik atuineq naatigut ajornartorsiutinik nassataqarsinnaavoq (pullatsissimasut misigisimaneq, naarlunneq, timminneq). Meeqqat immuup sukkuani sapigallit nerisaanni immuup sukkuani killilersimaarneqanngippat ineriartornermini inuunerissaarnikkullu ajornartorsiuteqalersinnaapput.

¹ Inuiaqatigiinni inersimasortaasut 55 %-iisa missaat.

Ullumikkut inuussutissanik ulluinnarni atorpeqartartunik niuertarfiit tunisassianik immuup sukkuunik akoqanngitsunik arlalinnik neqerooruteqartalernikuupput, naak neqeroorutit nunap immikkoortuini assigiinngitsuni assigiinngisitaaraluartut. Taakkuli akii ataatsimut isigalugit tunisassianut immuup sukkuunik akulinnut sanilliullugit qaffasinnerungaatsiarput. Imaanngilarli kikkut tamarmik immuup sukkuunik akoqanngitsunik naammattunik pisinissaminnut akissaqartut.

Tamanna tunngavigalugu qanoq inuussutissat immuup sukkuunik akoqanngitsut atuisunut pisariaqartitsisunut akikinnerulersinneqarsinnaaneri pillugit misissueqqullugit Naalackersuisut peqquneqarnissaat siunnersuutikkut kissaatigineqarpoq. Kaammattuutit ataasiakkaat inuiaqatigiinnut aningaasaqarnikkut sunniutissaat pillugit naatsorsuinerit misissuineri ilanngunneqassapput

Inunnut immuup sukkuunik sapigalinnut tunisassiat kisimik siunnersuummi ilaatinneqarput. Taamaallit inuussutissanik allanik sapigalinnut tunisassiat, assersuutigalugit qajuusanik glutenimik akoqanngitsunik tunisassiat siunnersuummi ilaatinneqanngillat. Innuttaasut akornanni inuussutissanik allanik sapigaqarnermut sanilliullugu immuup sukkuunik sapigaqarnerup siaruaasimanerunera tamatumunnga tunngaviusoq naatsorsuutigineqarpoq.

2. Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliap oqaaseqaatai inassuteqaataalu

Naalackersuisut akissuteqaamminni siunnersuutip akuersissutigineqarnissaa inassutigigaat ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

Aammattaaq siullermeerinninnermi siunnersuummut tapersiilluartoqartoq ataatsimiititaliap maluginiarpa.

Tamanna tunngavigalugu siunnersuut akuersissutigineqassasoq ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumumeersut, Inuit Ataqtatigiinneersut, Demokraatineersut Atassummeersullu inassutigaat.

Peqatigitillugu ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartunit eqqaamaneqarpoq Naalackersuisut UKA2018/103-mik siullermeerinninnermut akissuteqaamminni oqaatigigaat, periarfissanik pisiassanik atuisunit atorpeqarnerusunik akikinnerulersitseqataasinnaasunik assigiinngitsunik Naalackersuisut misissuiumasut – matumani aamma inuussutissanik nioqqutissap sananeqaataanik tuluttut allassimasunik nassuiaatitalinnik tuniniaasinnaanermut. Naalackersuisut tassunga atatillugu paasissutissiissutigaat inuussutissanik allagartalersuisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaannik

iluarsartuusseqqinneq aallartinneqareersoq, 2019-illu ingerlanerani nalunaarummik nutaamik atuutsitsilernissartik Naalakkersuisut naatsorsuutigigaat. Naalakkersuisut Inatsisartunit peqquneqarput nalunaarummik iluarsartuusseqqinnermut atatillugu inuussutissanik, nioqqutissap sananeqaataanik tuluttut nassuiaatitalinnik tuniniaanissamut periarfissamik misissueqqullugit. Naalakkersuisut isumaliutissiisummut matumunnga akissuteqaamminni misissuinerup qulaani pineqartup kiisalu nalunaarummik iluarsartuusseqqinnerup killiffiannik paasissutisseeqqullugit ataatsimiititaliamit qinnuigineqarput.

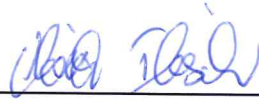
Suleqatigiissitsisut ataatsimiititaliami ilaasortaataataat siunnersuut pillugu ima oqaaseqaateqarumavoq:

”Suleqatigiissitsisut isumaqarput laktosemik sapigaqarnermut nerisassanut allanut sapigaqarnerit nalinginnaanerpaat ilanngunneqarsimanissaat pitsaanagerusimassagaluartoq. Innuttaasut amerlasuut cøliakimik-, glutenimik-, imaluunniit qajuusiassartalinnik sapigaqarput aamma qalerualinnik, qaqqortarissanik nerisassanillu allanik sapigalinnik innuttaaqateqarpugut.

Tunnqavitsigut isumaqarpugut inatsisiliornitsigut sukumiinerusumik sulisariaqartugut, inuiaqatigiinnilu aalajangersimasuinnaat pillugit pissutsit pitsanngorsartassanngikkigut. Taamaammat siunnersuummut akuersinatalu akerliunngilagut, isumaqaratta inuiaqatigiinni sapigallit amerlanerit sammineqarsinnaasimagaluartut. Siunnersuuteqartorli isumaqatigaarput peqqutigalugu innuttaaqatitta nerisatigut sapigaasa ilaat tamarmilluunniit paasiniarneqarnissaat pisariaqarmat.

Ilanngullugu erseqqissaatigissavarput isumaqaratta Peqqinnissaqarfup nunami tamarmi nerisatigut sapigalinnut tunngatillugu suliniarneranut paasiniaaneranullu aningaasaliisoqartariaqartoq, inuit suugaluartunilluunniit sapigallit ikorneqarlutillu katsorsarneqarsinnaanngornissaat siunertaralugu, tamanna ullutsinni periarfissaanngimmat.”

Ataatsimiititaliap taama oqaaseqaateqarluni siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Henrik Fleischer
Siulittaasoq
Siumut

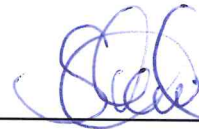
Múte B. Egede
Inuit Ataqatigiit

Aqqalu Jerimiassen
Atassut

Hermann Berthelsen
Siumut

Steen Lynge
Demokraatit

Peter Olsen
Inuit Ataqatigiit

Tillie Martinussen
Suleqatigiissitsisut